

DET UNIVERSELLE RETTFERDIGHETENS HUS

1. mars 2017

Til verdens bahá'íer

Inderlig elskede venner!

I en verden med stadig flere og tettere forbindelser blir samfunnsforholdene for alle folkeslag sterkere belyst, og det blir lettere å se hva slags levekår de har. Skjønt det finnes utviklinger som gir håp, er det mye som bør hvile tungt på menneskeslektens samvittighet. Urettferdighet, diskriminering og utbytting har en skadelig virkning på menneskehetens liv og synes å forbli upåvirket av de behandlinger som politiske systemer av enhver farge har anvendt. Den økonomiske virkningen av disse plagene har resultert i forlenget lidelse for så mange og i dypt rotfestede mangler i samfunnsstrukturen. Ingen som har opplevd hjertets draging til Den velsignede skjønnhets lære, kan forbli uberørt av disse konsekvensene. "Verden er i sterkt opprør," bemerker Bahá'u'lláh i Lawḥ-i-Dunyá, "og folkets sinn befinner seg i en tilstand av den ytterste forvirring. Vi bønnfaller den allmektige om nådigst å opplyse dem med sin rettferdighets lys og om å gjøre dem i stand til å oppdage det som vil være dem til gagn til alle tider og under alle omstendigheter." Etter hvert som bahá'í-samfunnet bestreber seg på å bidra til å forbedre verden på tenkningens og handlingens plan, vil de ugunstige forholdene som mange befolkninger opplever, mer og mer kreve oppmerksomhet fra dets side.

Velferden for enhver del av menneskeheten er uløselig forbundet med helhetens velferd. Menneskehetens kollektive liv lider når en enkelt gruppe tenker på sin egen velvære isolert fra sine naboers velvære eller etterstreber økonomisk vinning uten hensyn til hvordan påvirkningen blir for naturmiljøet, som sørger for næring til alle. En gjenstridig hindring står altså i veien for meningsfull sosial fremgang: stadig vekk råder griskhet og egeninteresse grunnen på bekostning av det felles beste. Det opphopes rikdom i urimelige mengder, og dette skaper en ustabilitet som forverres av hvordan inntekter og muligheter blir så ujevnt fordelt mellom nasjoner og innenfor nasjoner. Men slik trenger det ikke å være. Uansett hvor meget slike tilstander er resultatet av historien, så er de ikke nødt til å definere fremtiden; og selv om nåværende tilnæringsmåter til det økonomiske liv var tilfredsstillende for menneskehetens ungdomsstadium, er de avgjort utilstrekkelige for dens gryende modenhetsalder. Det finnes intet som rettferdiggjør en evig videreføring av strukturer, regler og systemer som åpenbart unnlater å tjene alle folkeslags interesser. Troens lære lar det ikke være rom for tvil: en moralsk dimensjon er uløselig forbundet med frembringelsen, fordelingen og anvendelsen av rikdom og ressurser.

Den langsiktige overgangsprosessen fra en verden som er splittet til en som er forenet, medfører belastninger som merkes innenfor internasjonale forbindelser så vel som i de stadig bredere sprekker som både store og små samfunn påvirkes av. Siden de rådende tenkemåter finnes å være sørgelig mangelfulle, har verden et desperat

behov for en felles etikk, for et sikkert rammeverk til håndtering av de kriser som samler seg lik uværsskyer. Bahá'u'lláhs visjon bestrider mange av de antagelser som tillates å forme tidens diskurs – for eksempel at egeninteresse, så langt fra å behøve begrensning, er en drivkraft for velstand, og at fremskritt avhenger av å vise seg i nådeløs konkurranse. Å betrakte et individs verdi hovedsakelig ut fra hvor mye man kan hope sammen, og hvor mange varer man kan forbruke sammenlignet med andre, er fullstendig fremmed for bahá'í-troens måte å tenke på. Men læren er heller ikke positiv til en radikal avvisning av rikdom som usmakelig eller umoralsk i seg selv, og askese er forbudt. Rikdom må tjene menneskeheten. Den må anvendes på en måte som er i samsvar med åndelige prinsipper; systemer må skapes i lys av disse. Og uttrykt med Bahá'u'lláhs minneverdige ord: “Intet lys kan lignedes med lyset av rettferdighet. Opprettelsen av orden i verden og ro blant nasjonene avhenger av den.”

Selv om Bahá'u'lláh ikke presenterer et detaljert økonomisk system i sin åpenbaring, så er omorganiseringen av menneskenes samfunn et gjennomgangstema i hele den samlede mengden av hans læresetninger. Betragtninger rundt dette tema gir nødvendigvis opphav til spørsmål som har med økonomi å gjøre. Den fremtidige orden som Bahá'u'lláh har unnfanget, befinner seg selvfølgelig langt utenfor noe som den nåværende generasjon kan forestille seg. Dens endelige fremvekst vil likevel avhenge av iherdig innsats fra hans tilhengers side for å sette hans lære ut i livet i dag. Med dette i tankene håper vi at nedenstående kommentarer vil stimulere til ettertenksom, vedvarende refleksjon hos vennene. Siktemålet er å lære hvordan man deltar i samfunnets materielle anliggender på en måte som samsvarer med de guddommelige forskrifter, og hvordan man i praksis kan fremme kollektiv velstand ved rettferdighet og gavmildhet, samarbeid og gjensidig bistand.

Vår appell om å undersøke hva Bahá'u'lláhs åpenbaring innebærer for det økonomiske liv, er ment å skulle nå bahá'í-institusjoner og -samfunn, men er i særlig grad rettet til den enkelte troende. Dersom det skal fremkomme en ny modell for livet i et samfunn, med læren som mønster, må ikke da helheten av de troende i sitt eget liv legge for dagen den rettskafne fremferd som er et av de mest karakteristiske trekk ved en slik modell? Ethvert valg en bahá'í tar – som ansatt eller arbeidsgiver, produsent eller forbruker, låntager eller utlåner, giver eller mottager av støtte – etterlater seg et spor, og den moralske plikt til å føre et liv preget av logisk sammenheng krever at ens økonomiske beslutninger må samsvare med høye idealer, at renheten i ens siktemål må stemme overens med renheten i ens handlinger for å nå disse mål. Naturligvis ser vennene stadig hen til skriftene for å fastlegge standarden som de vil tilstrebe. Men bahá'í-samfunnet kommer i stadig tettere inngrep med det øvrige samfunn, og det betyr at den økonomiske dimensjonen ved en sosial tilværelse i økende grad må vies konsentrert oppmerksomhet. I noen områder begynner den samfunnsbyggende prosessen å omfatte et større antall personer, og det er særlig her bahá'í-skriftenes formaninger i økende grad bør prege økonomiske forbindelser innenfor familier, nabolag og folkegrupper. Hvilke verdier i den eksisterende orden som enn omgir vennene, så slår de seg ikke til tåls med dem, og overalt bør de vurdere å anvende læresetningene på sitt eget liv; og ved å benytte de anledninger som omstendighetene byr dem, bør de yte sine individuelle og kollektive bidrag til økonomisk rettferdighet og sosial fremgang hvor de enn måtte bo. Slike anstrengelser vil bidra til et økende forråd av kunnskap i denne henseende.

Et grunnprinsipp som i denne sammenheng bør utforskes nærmere, er menneskets åndelige virkelighet. I Bahá'u'lláhs åpenbaring gis det utvetydige forsikringer om

hvert menneskes iboende edelhet; det er en grunnsetning i bahá'íers trosliv, og på den hviler håpet om menneskehetens fremtid. I skriftene blir det gjentagne ganger bekreftet at sjelen har evnen til å manifestere alle de navn og egenskaper som tilhører Gud, han som er den medlidende, giveren, den gavmilde. Det økonomiske liv er en arena der ærlighet, hederlighet, pålitelighet, gavmildhet og andre av åndens egenskaper kan komme til uttrykk. Individet er ikke bare en egennyttig økonomisk enhet som etterstreber å gjøre krav på en stadig større andel av verdens materielle ressurser. "Menneskets rosverdighet ligger i tjeneste og dyd," hevder Bahá'u'lláh, "og ikke i velstandens og rikdommens pomp og prakt." Og videre: "Ød ikke deres dyrebare livs rikdom ved å dyrke en ond og fordervet hengivenhet, og la heller ikke deres bestrebelser bestå i å fremme egne interesser." Ved å vie seg til å tjene andre finner man en mening og hensikt med livet og bidrar til å høyne samfunnet selv. I begynnelsen av sin feirede avhandling kalt *The Secret of Divine Civilization* erklærer 'Abdu'l-Bahá:

Og enkeltmenneskets ære og utmerkelse består deri at det blant alle verdens skarer bør bli en kilde til samfunnets vel. Kan man tenke seg noen større gave enn at en person som skuer inn i seg selv, skulle finne at han ved Guds styrkende nåde har vært årsak til fred og velvære, lykke og fordeler for sine medmennesker? Nei, ved den ene sanne Gud, der finnes ingen større lykksalighet, ingen fullstendigere fryd.

Når man betrakter mange tilsynelatende vanlige økonomiske aktiviteter i lys av dette, får de en ny betydning fordi de potensielt kan øke menneskers velferd og velstand. "Enhver person må ha et yrke, en profesjon eller et håndverk," forklarer Mesteren, "slik at vedkommende kan bære andres byrder og ikke selv være en byrde for andre." De fattige blir av Bahá'u'lláh tilskyndet til å "bestrebe seg for å tjene til livets opphold", mens de som har rikdom "må ta det største hensyn til de fattige". "Rikdom er høyst prisverdig," har 'Abdu'l-Bahá bekreftet, "dersom den vinnes ved en persons egne anstrengelser og ved Guds nåde i forretninger, jordbruk, kunst og industri, og dersom den brukes til veldedige formål." Samtidig inneholder *De skjulte ord* mange advarsler om rikdommens farlige forlokkelse, om at den er et "mektig skille" mellom den troende og det rette mål for vedkommendes tilbedelse. Det er derfor ikke til å undres over at Bahá'u'lláh priser stedet for den rike som ikke forhindres av rikdom fra å nå det evige rike; stråleglansen fra en slik sjel "skal opplyse himmelens beboere likesom solen lyser for jordens folk!" 'Abdu'l-Bahá erklærer at "dersom en klok og rådsnar person skulle gjøre tiltak som ville berike alt folk i sin helhet, så ville intet foretagende kunne være større enn dette, og det ville i Guds øyne vurderes som den ypperste prestasjon". For rikdom er høyst anbefalelsesverdig "forutsatt at hele befolkningen er velstående". Å granske sitt eget liv for å avgjøre hva som er en nødvendighet, og deretter med glede gjøre sin plikt overfor loven om huqúqu'lláh, er en uunnværlig disiplin for å få balanse i sine prioriteringer, for å rense den rikdom man måtte ha og for å sikre at den andel som er Guds rettighet, kommer helhetens beste til gode. Tilfredshet og måtehold, velvilje og medfølelse, offervilje og fortrøstning til den allmektige er til alle tider egenskaper som sømmer seg for den gudfryktige sjel.

Materialismens krefter fremmer en helt motsatt tankebane: at man blir lykkelig ved stadig å anskaffe seg ting, at jo mer man har, desto bedre er det, og å bekymre seg om miljøet kan man gjøre en annen dag. Disse forførende budskapene gir næring til en stadig dypere følelse av å ha personlig berettigede krav, som benytter

rettferdighetens og rettighetenes begrepsapparat for å skjule egeninteressen. Likegyldighet overfor andres vanskelige opplevelser blir vanlig samtidig som man grådig tar for seg av underholdning og adspredende fornøyer. Materialismens utmattende innflytelse siver inn i enhver kultur, og alle bahá'íer innser at med mindre de bestreber seg på å bevare et bevisst forhold til dens virkninger, kan de i en eller annen grad uforvarende komme til å tilegne seg dens måter å se verden på. Foreldre må være pinlig oppmerksomme på at barn absorberer normene i sine omgivelser, selv i svært ung alder. Programmet for åndelig styrking av juniorungdom oppmuntrer til ettertenksom bruk av dømmekraft i en alder da materialismens appell blir mer påtrengende. Når den voksne alder nærmer seg, kommer det også et ansvar, delt med ens egen generasjon, for ikke å la verdslige forehavender gjøre øynene blinde for urettferdighet og nød. I tidens løp vil de egenskaper og holdninger som næres av opplæringsinstituttets kurs, gjennom møtet med Guds ord, hjelpe individer til å se forbi de illusjoner som verden på ethvert trinn i livet bruker for å trekke oppmerksomheten bort fra tjeneste og mot selvet. Og endelig vil det å studere Guds ord på en systematisk måte og utforske hva det innebærer, høyne bevisstheten overfor behovet for å forvalte ens materielle anliggender i samsvar med den guddommelige lære.

Elskede venner: Ytterlighetene innenfor rikdom og fattigdom blir stadig mer uholdbare. Siden uretten består, så ses den etablerte orden å være usikker på seg selv, og dens verdier dras i tvil. Uansett hvilke prøvelser en konfliktfylt verden vil måtte stå overfor i fremtiden, ber vi om at den allmektige vil hjelpe sine kjære til å overvinne enhver hindring på deres vei og bistå dem i tjeneste for menneskeheten. Jo større bahá'í-samfunnets nærvær innenfor en befolkning er, desto større er dets ansvar for å finne måter for å håndtere grunnårsakene til fattigdom i sine omgivelser. Selv om vennene befinner seg på de tidlige stadier i å lære om slikt arbeid og i å bidra til de dermed beslektede diskurser, skaper Femårsplanens samfunnsbyggende prosess overalt det ideelle miljø for å samle kunnskap og erfaring, gradvis, men jevnt og trutt, om det høyere siktemål for økonomisk aktivitet. Måtte denne utforskningen, på bakgrunn av det tidsalderlange arbeid for å bygge en guddommelig sivilisasjon, bli et mer uttalt trekk ved samfunnets liv, ved institusjoners tenkning og individets handling i årene foran oss.

The Universal House of Justice